

مقایله با فساد و اولویت رضایت مردم

شهید جمهرور کشورمان با وجود کارشنکی های متعدد و با مقاومت های گسترده ای که وجود داشت در برابر فسادهای صنعت خودرو ایستاد و از وزیر صمت خود خواست که مسیر بهبود با سرعت پیشگیری شود به نحوی که رضایت مردم از صنعت خودرو کسب شود

عکس: فارس

گزارش «ایران اقتصادی» از وضعیت صنعت خودروسازی در پایان دولت دوازدهم و شرایط کنونی

جبران عقب ماندگی صنعت خودروسازی

خودرو

اگر قرار بود صنعت خودرو با دست فرمان مدیران و سیاستگذاران دولت دوازدهم برخورد، بدون اغراق اکنون با صنعتی مواجه بودیم که نفس اش به شماره افتاده بود و مردم از آن به صورت کامل روی برگردانده بودند. تا نیمه اول سال ۱۴۰۰، صنعت خودروی کشورمان روزهای سیاهی داشت؛ روزهایی که دست مردم از خودروهای وطنی کوتاه شده بود و خریداران خودرو به پخت و اقبال خود دلخوش بودند تا شاید

۸ فرمان برای احیا

ولی دولت شهید ابراهیم رئیسی اجازه نداد که کاستی های دولت گذشته ادامه پیدا کند. از همین رو اسفند ماه ۱۴۰۰، ۸ فرمان برای بازگشت رونق به صنعت خودرو از سوی شهید جمهرور ابلاغ شد. این فرمان آنقدر جامع و کامل بود که بسرعت خودروسازان و مونتاژکاران آن در دستور کار خود قرار دادند و با وجود حضور برخی مدیران نفوذی در خودروسازان که سعی بر شیوع یاس و ناامیدی در بدنه تولید خودرو را داشتند، این صنعت در مسیر اصلاح گام برداشت و در مدت خیلی کوتاه، تعداد خودروهای ناقص کف پارکینگ خودروسازان صفر شد و همچنین خودروهای ثبت نامی مردم، با وقفه زمانی خیلی کمتر به دستشان رسید.

تحولات قابل تأمل

اصلاح شرایط صنعت خودرو، قربانی

به جای آنکه کمزگرت تر شود، قوی تر باقی ماند و کشورهای متخاصم ترجیح می دادند که فشارها برصنعت خودرو بیشتر شود تا ایران با چالش های جدید و به خصوص بحران شغل مواجه شود.

هم داد. آنهایی که از بهبود صنعت خودرو ناراضی بودند و سود و منفعت آنها در نابسامانی صنعت و بازار خودرو بود، علیه وزیر دولت شهید ابراهیم رئیسی قیام کردند و در نهایت ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲، سیدرضا فاطمی امین (وزیر سابق صمت) از سوی نمایندگان مجلس دوره گذشته و به

دلایل واهی، استیضاح شد. در همین مدت صنعت خودرو در مسیر خیلی خوبی گام برداشت و عملاً سیاست هایی که دولت سیزدهم در حوزه صنعت خودرو داشت تا حدی پیاده سازی شد. بر این اساس در ۱۰۰ روز خدمت خالصانه شهید جمهرور صنعتی که در حال زمین خوردن بود، نجات پیدا کرد، تولید خودرو افزایشی شد، کیفیت محصولات در مسیر بهبود قرار گرفت، عرضه خودرو به مردم سروسامان پیدا کرد، بازار خودرو از التهاب فاصله گرفت و دسترسی مردم برای خرید خودرو از کارخانه که در دولت روحانی به یک مقوله غیرقابل دسترس تبدیل شده بود، فراهم شد. همچنین خودروسازان نسبت به مردم و پاسخگویی متعهد شدند، سبب خودرویی خودروسازان به سمت تنوع حرکت کرد. واردات خودرو (خودروهای بنزینی و برقی) بعد از ۴

سال ممنوعیت آزاد شد؛ دولت مجوز واردات خودروهای کارکرده را داد و آنها در نابسامانی صنعت و بازار خودرو خردو حذف شدند.

تمام این موفقیت ها در کمتر از ۱۰۰۰ روز محقق شده و برای خیلی ها این دستاوردها، عرصه خرید وسایل جمهوری کشورمان با وجود کارشنکی های متعدد و با مقاومت های گسترده ای که وجود داشت در برابر فسادهای صنعت خودرو ایستاد و از وزیر صمت خود پیگیری شود به نحوی که رضایت مردم از صنعت خودرو کسب شود.

بهبود تراشی های سیاسی

حال برخی از نمایندگان مجلس، بدون آنکه صنعت خودرو قبل از نیمه دوم سال ۱۴۰۰ را مورد بررسی قرار دهند، روز گذشته و در جریان تبلیغات انتخابات ریاست جمهوری با هدف حمایت از برخی کاندیداهای خاص، عملکرد دولت سیزدهم در صنعت خودرو را زیر سؤال بردند و به این موضوع نپرداختند که شهید جمهرور این صنعت را با چه شرایطی بحرانی تحویل گرفت و به چه مرحله ای رساند. آنها با انتقاد از کیفیت خودروهای داخلی، از نبود استراتژی مشخص در وزارت صنعت، معدن و

تجارت در حوزه صنعت خودروی انتقاد کرده و خواستار اجرای دقیق قانون ساماندهی بازار خودرو شدند.

مسائل صنعت خودرو یک شبه حل نخواهد شد

روز گذشته عباس علی آبادی وزیر صنعت، معدن و تجارت در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی و در پاسخ به چالش های صنعت خودرو، گفت: عمده درآمد دولت از محل مالیات پرداختی صنعتگران، اصناف و بازاریان و همچنین حقوق ورودی از سوی تجار واردکننده و اکثر درآمدهای ارزی نیز حاصل صادرات محصولات تولیدی در بخش صنعت است. صنعت دانش بنیان صادرات محور تنها راه تحول اقتصادی در کشور به شمار می رود و مهم ترین و مؤثرترین اقدام برای تحول در کشور توجه به این موضوع است.

او تأکید کرد: صنعت و تجارت دو بال سیمرغ تحول اقتصادی ایران به شمار می رود و جدا کردن این دو بال از یکدیگر منجر به ایجاد ناپایداری شده و به نوعی از یکدیگر جدایی ناپذیر هستند. صنعت دانش بنیان صادرات محور نیازمند اختیاراتی است که هم در عرصه داخلی و هم در عرصه بین المللی باید در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گیرد، انتزاع برخی از اختیارات از این وزارتخانه منجر به آسیب به این حوزه شده است.

وی متذکر شد: در برنامه هفتم رشد ۸.۵ درصد صنعت، ۱۳ درصدی معدن و ۲۳ درصدی صادرات غیرنفتی دیده شده است، اما تحقق آن نیازمند وجود انرژی است، این در حالی است که طی ۱۰ سال ۱۲ ماه اخیر نرخ تخصیص انرژی کاهش پیدا کرده و این کار را سخت می کند.

علی آبادی ادامه داد: راه حل اصلی کاهش مصرف انرژی اتخاذ سیاست های صحیح است که وزارت صمت در این مسیر گام برداشته و ایجاد زیرساخت های برقی سازی وسایل نقلیه عمومی و واردات خودروهای برقی ایجاد دستر سس شازر آنها در سطح شهرها از جمله این اقدامات است. او افزود: بسیاری از کارشناسان اقتصادی بخش تولید به هرو روشی حتی با پول

برقدرت ارزش دارد و اگر فرایند ورود و خروج منابع به بخش تولید به درستی انجام شود، هیچ آثار غیراقتصادی نخواهد داشت. باید به تأمین مالی و سرمایه گذاری در حوزه تولید و صادرات کشور توجه شود، چرا که صادرات یکی از راه های بزرگ شدن کیک اقتصاد کشور است. باید با پرداخت بازانه صادرات از صادر کنندگان حمایت شود. علی آبادی بیان کرد: مسائل خودرو و صنعت خودروی کشور یک شبه حل نخواهد شد و راهکارهای کوتاه مدت و بلندمدت برای حل این موضوع نیازمند است. به ازای هر خودرو نیز هفت نفر مشغول به کار هستند.

او ادامه داد: صنعت خودرو در حال یک پوست اندازی و تحول است و برای ایران یک فرصت تاریخی است تا جایگاه خود را در جهان ارتقا دهد. تولید خودروهای برقی رو به افزایش است. وزیر صمت گفت: قیمت گذاری دستوری باعث زیان انباشته خودروسازان و کاهش کیفیت خودروها شده است.

صنعت خودرو تأثیر به سزایی بر سایر بخش ها دارد. وزارت صمت برای برون رفت از شرایط حاکم طرح های مهمی را تدارک دیده است. علی آبادی بیان کرد: خودروهای برقی نه تنها خودروهای آینده هستند، بلکه انتخاب روز هستند، چرا که مصرف انرژی را کاهش و عملکرد مطلوب تری دارند. برقی سازی می تواند جایگاه فعلی کشور را ارتقا ببخشد. شاید تا چندسال آینده دسترسی به خودروهای بنزینی سخت تر شود. وزیر صمت گفت: مهم ترین اقدام ما در وزارت صمت تدوین و نوشتن برنامه تحول صنعت خودرو بوده است. تولید دانش بنیان، افزایش عشق تولید داخل، اصلاح ساختار حاکمیتی، ارتقای فناوری و تولید خودروهای برقی از موارد این برنامه بوده اند. هیچ مسئولیتی در وزارت صمت بر زمین نمانده است. بیش از ۱۱۰ هزار دستگاه خودرو ثبت و سفارش انجام شده است و بیش از ۲۰ هزار خودرو نیز تاکنون وارد کشور شده است. او تصریح کرد: در سه ماهه اول سال رکورد اسقاط خودرو شکسته شد و برنامه تولید خودرو نیز به رکورد بی سابقه خواهد رسید.

اوج عقب افتادگی خودروسازان در ۸ سال دولت گذشته

می توان گفت که صنعت خودرو از سال ۱۳۹۷، بدترین روزهای خود را تجربه کرد. روزهایی که بی کیفیت ترین خودروها به دست مردم می رسید و خودروساز در قبال مشتری هیچ تعهدی نداشت. در دولت گذشته شاخص های کیفیت خودرو نشان داد که روز به روز خطوط تولید خودروسازان در مسیر نزول قرار گرفته و عمی برای بهبود شرایط وجود ندارد. بدین جهت دولت شهید ابراهیم رئیسی، وارث بدترین دوران صنعت خودرو شد. از نیمه دوم سال ۱۴۰۰ همه از دولت سیزدهم انتظار معجزه داشتند. خواسته همه این بود که ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو کف پارکینگ خودروسازان تجاری سازی و تحویل مردم شود؛ خودروهایی که معوق شده به تولید نهایی برسد. فروش خودرو سروسامان پیدا کند و کیفیت خودروها با سرعت افزایش پیدا کند و مهم تر آنکه بازار خودرو از التهاب های ایجاد شده، فاصله بگیرد. از این رو همه می خواستند، مسیر که طی ۸ سال تخریب شده بود، در مدت یکسال اول فعالیت دولت شهید ابراهیم رئیسی اصلاح شود. اما مگر می شود یک شبه، ۸ سال عقب افتادگی را جبران کرد و صنعت خودرو را به اوج رساند.

تولید

اخبار

احیای ۵۰۰۰ پنگاه در شهرک های صنعتی

در راستای حمایت از تولید و اشتغال، سال گذشته ۵ هزار و ۷۸ پنگاه صنعتی راکد و نیمه راکد در داخل و خارج از شهرک ها و نواحی صنعتی به چرخه تولید بازگشت. ۵۱ هزار و ۹۵۱ شغل ایجاد شد. براساس برآوردها بیش از ۴۱ هزار واحد تولیدی راکد در داخل و خارج از شهرک ها و نواحی صنعتی وجود دارد. بررسی وضعیت احیای واحدهای صنعتی غیرفعال و افزایش ظرفیت واحدهای تولیدی به مردم سروسامان پیدا کرد

مصوبه جریمه دیرکرد حقوق دولتی معادن

مصوبه هیأت وزیران در خصوص اصلاح آیین نامه اجرایی قانون معادن و ضرر و زیان ناشی از دیرکرد پرداخت مطالبات قطعی حقوق دولتی ابلاغ شد. البته پیش تر در آیین نامه اجرایی قانون معادن، ضرر و زیان ناشی از دیرکرد پرداخت مطالبات قطعی حقوق دولتی به ازای هرماه تأخیر، معادل یک درصد اصل مطالبات تعیین شده بود. این نرخ مصوبه جدید دولت، این نرخ مصوبه دوازدهم نرخ سود تسهیلات بانکی سالانه اعلامی از سوی بانک مرکزی محاسبه خواهد شد. همچنین درآیین نامه جدید برای مواردی که به تشخیص کارگروهِ متشکل از نمایندگان وزارت

صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور شرایط رکود بر پنگاه مربوط حاکم باشد یا پنگاه با افت قابل توجه میزان تولید و کاهش میزان فروش به دلیل وضعیت حاکم بر بازار مواجه شده باشد، جریمه محاسبه و مطالبه نمی شود مشروط براین که بدهی گذشته در مورد اصل حقوق دولتی در ظرف شش ماه تسویه شود.

شناسه اختصاصی برای ۱/۵ میلیارد لوزم خودرو

۶۳ میلیون قطعه لوازم خانگی در کشور شناسه دار است و یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون قطعه تولیدی لوازم بدکی خودرو در کشور شناسه اختصاصی دارد و این راهبرد در حمایت از حقوق مصرف کنندگان و جلوگیری از عرضه قطعات تقلبی مؤثر است.

رونق فضای کسب و کار برای نهادهای ارزیابی داخلی و جلوگیری از خروج ارز

محمّد مهدی برداران معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: ضمانت کیفیت، خدمات پس از فروش و رضایتمندی مشتری از جمله مفاهیم مورد تأکید در دولت سیزدهم در حمایت از حقوق مصرف کنندگان است و اکنون این مؤلفه ها به عنوان محور رونق تولید مدنظر تولیدکنندگان است. برداران با اشاره به درخواست برخی افراد به واردات کالاهای دست دوم با ارز دولتی، بیان کرد: تحقق این درخواست ضربه به رونق تولید و تضعیف حقوق مصرف کنندگان بود، اما دولت سیزدهم با انحصارگرایی

مقایله کرد و تمرکز بر رونق تولید داخلی دارد.

عطش بین المللی برای کالاهای ایرانی

بر اساس این گزارش، فقط چند ماهه سال جاری سازمان ملی استاندارد ایران به کمیته مدیریتی سیستم بین المللی ارزیابی انطباق تجهیزات و قطعات الکترونیکی IEC E در کمیسیون بین المللی الکتروتنیک (IEC) پیوست. همچنین در این روند، عضویت در نهاد اعتباربخشی و تأیید صلاحیت اتحادیه آسیا-اقیانوسیه (APAC) و عضویت در اتحادیه نظام آزمایشگاهی ILAC (نهاد اعتباربخشی بین المللی آزمایشگاهی) محقق شد.

داشت. یکی از راهکارهای جهت تولید باز کردن دریاچه های تولید است که استفاده از مشارکت مردم، نخبگان و متخصصان در حوزه های مختلف از طریق عضویت ایران به کمیته ها و سیستم های بین المللی جهانی رقم خورد.

اطمینان بخشی به تولیدکنندگان و بازرگانان

وی با بیان اینکه موانع فنی در حوزه استاندارد برداشته شده، گفت: ما در کشور نهاد تجدید صلاحیت داشتیم؛ ولی مجوزها و ارزیابی ها از طریق جهانی تأیید صلاحیت صورت می گرفت به گونه ای که شرکت ها مجبور بودند با هزینه مضاعف از سایر کشورها تأیید صلاحیت بگیرند. در دولت سیزدهم بیش از دو سال زمان برد تا به عضویت بین المللی دست یابیم ضمن اینکه قبل از این به خاطر عدم اطمینان به محصولات و استانداردهای جهانی نه تنها خرید در داخل کشور انجام نمی شد؛ بلکه صادرات نیز صورت نمی گرفت.

مدیرکل دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی سازمان ملی استاندارد خاطرنشان کرد: با این عضویت اطمینان بخشی به تولیدکنندگان، تجار و بازرگانان مبنی بر پذیرش محصولات و خدماتشان در کشورهای دیگر، کاهش هزینه ها و صرفه جویی در زمان، جلوگیری از خروج ارز از کشور، خودکفایی ملی و قطع وابستگی به سایر کشورها، بهبود فضای کسب و کار نهادهای ارزیابی انطباق داخلی و آرزوی

اتوماسیون صنعتی، تجهیزات حفاظتی، باتری ها، سیم و کابل، ابزارهای برقی، تابلوهای فشار قوی و فشار ضعیف و سایر قطعات الکترونیکی تسهیل شد. به گفته کمالی، پیوستن سازمان ملی استاندارد به کمیته مدیریتی سیستم بین المللی ارزیابی انطباق تجهیزات و قطعات الکترونیکی، توانست زمینه تسهیل صادرات برخی از کالاها را فراهم کند.

مدیرکل دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی سازمان ملی استاندارد تأکید کرد: این عضویت منجر به رسمیت شناخته شدن نهادهای ارزیابی انطباق و آزمایشگاه های آزمون کشور در سطح بین المللی و پذیرش جهانی گواهینامه ها و نتایج آزمون صادر شده توسط نهادهای داخلی شد. البته پیش از این باید آزمون های استاندارد از طریق استانداردهای سایر کشورها مورد ارزیابی قرار می گرفت.

جهش تولید و افزایش صادرات

وی با تأکید براینکه اکنون موانع فنی در خصوص تجارت و صادرات قطعات تولید داخل برداشته شده، گفت: رونق فضای کسب و کار برای نهادهای ارزیابی داخلی و جلوگیری از خروج ارز برای انطباق قطعات و سرعت در صادرات را شاهد هستیم ضمن اینکه عضویت با سازمان های بین المللی منجر به روز شدن دانش و فناوری و ارتقای کیفیت و جهش تولید می شود. کمالی ابراز داشت: اگر تولید همراه با صادرات نباشد، جهشی نخواهد

وی با بیان اینکه پیوستن به نهادهای بین المللی حوزه استاندارد از اواخر سال ۱۴۰۰ شروع شد، بیان داشت: با پیوستن سازمان ملی استاندارد ایران به کمیته مدیریتی سیستم بین المللی ارزیابی انطباق تجهیزات و قطعات الکترونیکی IEC E در کمیسیون بین المللی الکتروتنیک (IEC)، ایران به جمع ۵۳ کشور عضو این سیستم ملحق شد. کمالی تأکید کرد: این عضویت منجر شد تا سازمان ملی استاندارد ایران در کنار نهادهای ارزیابی انطباق کشورهای آلمان، فرانسه، کانادا، آمریکا، انگلستان، ایتالیا، سوئیس، چین، ژاپن، هند، عربستان سعودی، ترکیه، امارات و غیره؛ اعتبار بین المللی خود را ارتقا دهد. همچنین با توجه به عضویت سازمان ملی استاندارد در کمیته های بین المللی استاندارد، این اقدام با رویکرد تحولی، در راستای تسهیل تجارت و رفع موانع صادراتی توسط دولت سیزدهم انجام شد.

قرار گرفتن در جمع ۵۳ کشور

احمد کمالی مدیرکل دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی سازمان ملی استاندارد در جمع خبرنگاران گفت: براساس ماده ۶ قانون توسعه افزود: اگرچه در گذشته سازمان ملی استاندارد تعریف شده است که در دوره جدید برنامه ریزی برای مأموریت های سازمان را رویکرد تحولی بود. براین اساس عضویت یا ارتقای عضویت در سازمان های بین المللی استاندارد رونق گرفت.

مدیرکل دفتر مطالعات تطبیقی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی سازمان ملی استاندارد افزود: اگرچه در گذشته سازمان ملی استاندارد در تعدادی از سازمان ها و نهادهای بین المللی عضویت داشته است، اما برنامه ریزی برای ارتقای عضویت صورت گرفت که منجر به توسعه روابط بین المللی فنی استانداردهای بین المللی استاندارد شد.